

В. „Република“
излиза всѣка Сѣбота

Абонамента на „Република“ е въ прѣдплата.

За България:

за 3 мѣсеца 1.50 левъ
„ 6 „ 2.50 „
„ 1 година 5 „

За Странство:

за 6 мѣсеца 4 лева
„ 1 година 7.50 „

Абонирането става на право въ администрацията и при всички телегр.-пош. станции или при вѣстниктѣ настоятели и се смѣта винаги отъ началото на мѣсеца.

Неплатени писма не се приематъ.

Рѣкописи не се връщатъ.

Единъ брой 10 ст.

РЕПУБЛИКА

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИТЪ РЕПУБЛИКАНЦИ

LA RÉPUBLIQUE

Organe des républicains bulgares

Обявления се приематъ

За единъ редъ гармондъ на IV стр. 15 ст. за пръвъ пжтъ и по 10 ст. на всѣки последующиъ.

За обявленията на I стр — съ особно споразумѣние

Сждеб. пристави плащатъ по 2 ст. на дума.

Всичко, що се отнася до редакцията и администрацията се испраща на адресъ: Редакция в. „Република“ — Сливенъ.

Поржчки, непридружени съ стойността имъ, оставатъ безъ внимание.

Единъ брой 10 ст.

* Всичко за народа и всичко чрезъ народа *

Още 2 броя и вѣстникътъ ни навършва първата си годишнина. Пакъ умоляваме г. г. абонатитѣ да внесатъ абонамента си, за да може „Република“ и за напредъ да живѣе. При това заявяваме, че, колкото и да ни е неприятно, противъ волята си, ще се принудимъ да обнародваме имената на тия, които до 15 Февр. не си внесатъ абонамента.

Администрацията.

Редакцията ни има нужда отъ лице съ средно образование за отговорникъ. Желаящитѣ да съобщатъ условията си най-късно до 15 Февруари. Редакцията.

Отваря се подписка за страдающитѣ отъ гладъ въ Харманлийско и Хасковско.

Вѣстникитѣ, както и официални свѣдения съобщаватъ, че въ Харманлийско и Хасковско голѣма частъ отъ населението, по причина на нестаналата отъ сушата реколта, се храняло отъ нѣколко врѣме само съ желждъ, който се билъ вече приврѣшилъ. За облекчение донѣйдѣ на туй ужасно положение на гладующитѣ се е основалъ въ Хасково съ прѣдсѣдател полковникъ Токлуджановъ за събиране на волни помощи. Всички вѣстници отварятъ подписка за тая цѣль. Умоляваме сливенци да се притечатъ на помощъ къмъ своитѣ страдалци сънародници, които умиратъ отъ гладъ. Всѣка събрана сума веднага ще се испраща въ Хасково до комитета за да не става забавяне.

Ст. Гидиковъ	10 лева.
Тод. Мирковичъ	5 „
П. Мирковичъ	5 „
Друж. Печатница „Трудъ“	5 „
Киро Чаушовъ	5 „

ХОТЕЛЪ „ВОДОСКОКЪ“

Се отваря отъ 1 Февруарий т. г. въ г. Сливенъ, на главната улица срѣшу Окр. Сждъ, съ нови

ЧИСТО МОБЕЛИРАНИ СТАИ, ГОСТИЛНИЦА И КАФЕНЕ

съ всички потрѣбности, по най-умѣрени цѣни. (Лѣгло 50 стот., порция 20 ст. всички напитки по 5 стот.)

Прислуга бърза и акуратна.

Умоляватъ се г. г. пжтницитѣ да посѣтятъ хотела ни.

Продължава се

подписката за фонда на *безплатнитѣ ученически трапезарии*:

Отъ миналия брой 126 лева.
Коганъ (Руска фотография) 5 „

Сливенъ, 30 Януари 1900 г.

Въ миналия брой видѣхме, че необходимото политическо съзнание на народа за правилното функциониране на конституционната монархия е достатъчно и за едно републиканско управление, тъй като и въ двѣтѣ управления основата е народния суверенитетъ и пълното негово проявление и прилагане. Конституционната монархия е само една непослѣдователна форма на единъ и същъ принципъ и се придържа о единъ отживѣлъ врѣмето си институтъ, който въ добръ уреденитѣ страни нѣма никакво реално значение, а е само излишно противоречие иголерирано по инерция, но който въ недобръ уреденитѣ страни е опасенъ трънъ въ държавния организъмъ, както е за зла честь у насъ. Въ такива страни, като нашата, институтътъ на наследствени неприкосновени особи е много по-опасенъ за правата на народа, отколкото властолюбивитѣ домогвания на единъ прѣдсѣдател на република, тъй като мотивитѣ, които подбуждатъ короната да ограничава народнитѣ права и да увеличава своитѣ, сж отъ много по-дълбокъ и постояненъ характеръ отъ мотивитѣ у единъ властолюбивъ прѣдсѣдател на република. Короната е поставена отъ самата конституция въ таково противорѣчиво положение спрѣмо народа, че или трѣбва да се отрѣче чисто и просто отъ своята жалка роля на фигурантинъ, на мукавяна кукла, или да се старае чрезъ всички сили да си извоюва едно положение на фактически господарь въ страната, като усигори за себе си и за династията си здрава почва за дълго царуване. Въпрѣки мждруванията на разни теоретици, които желаятъ да направятъ и агнето цѣло и вълкътъ ситъ, и народниятъ суверенитетъ спазенъ и короната задоволена, дѣйствителността е тази: или фактически господарь, или жалкъкъ и излишенъ фигурантъ. А никой нѣма да играе тая послѣдняя роля, щомъ може да играе първата, щомъ малкиятъ отпоръ отъ страна на народа му позволява да направи привидна смисълъта на конституцията. Такива сил-

любивъ да бжде, едно, че трапътъ за прѣскачане е твърдѣ голѣмъ, а друго, че, ако не е съвсѣмъ безуменъ, не може да се блазне отъ мечтата да основава династия, съ малко-много трайно бжджще. Отъ тая гледна точка ний твърдимъ, че за страна, като нашата, съ по-малко развито политическо съзнание, републиката ще прѣдставлява по-малко опасности за свободата на народа, отколкото конституционната монархия. И дѣйствително, какво прѣдставлява нашето управление днесъ? Конституционна монархия ли имаме ний, почиваща върху принципа на народния суверенитетъ? Не, а просто монархия съ фактически „господарь“ княза. Че за туй положение на работитѣ е виновато малкото политическо съзнание на народа не ще и дума, но ний твърдимъ, че при сжщото политическо съзнание, ний бихме били много по-добръ, ако вмѣсто князь, който гледа само трона и династията да усигорява, имаме прѣдсѣдател на република. Каквито и да бждатъ нашитѣ държавни мѣже, колкото амбициозни, властолюбиви, нелоялни да бждатъ, неоспоримо е, че неконституционното управление у насъ произтича не толкова отъ тѣхната зла воля, колкото отъ замислитѣ и домогванията на короната.

Да видимъ сега втората точка, а именно: все сжщо ли е за дадено политическо съзнание на народа какъвъ е начинътъ, по който е прѣдвидено въ конституцията да се проявява народниятъ суверенитетъ?

Ний ще отговоримъ отрицателно. Макаръ едно добръ развито политическо съзнание да може и при недобръ прѣдвидени въ конституцията начини и гаранции да се бори успѣшно съ домогванията на властолюбцитѣ, при всичко това голѣма леснотия или голѣма спънка се прави на народа при защищаването на своитѣ права, ако има, или ако нѣма хубаво пригодени за тая цѣль наредби въ конституцията. Особено това е важно за народа съ по-малко политическо съзнание. Нека изяснимъ мисълъта си нагледно. Да вземемъ нашия политически животъ. Ний, българитѣ, сме свободолюбиви хора, обичаме независимостъта си, строго пазиме накръняването на правата си отъ други лица, но въ какъвъ случай? когато виждаме, че имаме сила да изпълнимъ исканията си. Щомъ видимъ, че гюрюлтията ни за права екуру-гюрюлтия, че нѣма да докара до никакъвъ реаленъ резултатъ, че може

само въ темотата скърцаме зжби. Ето сега какво излиза: 1) българинът мрази полицията и счита за доблест да не ѝ се покори, а при всичко това трепери прѣд нея. Защо? Защото знае, че полицията може да направи всички скандали и прѣстѣпления без да бѣде наказана. Така ли щѣше да бѣде работата, ако конституцията прѣдвиждаше даване под сѣдъ на всѣки служащъ и чиновникъ безъ позволително отъ страна на министра? Дайте на българина тая гаранция, да е сигуренъ той, че има сѣдъ за беззаконията на полицията, и вижте тогава какъ той умѣ да отстоява правата си противъ полицейскитѣ произволи. 2) Нашитѣ общински и окръжни изборни власти сѣ сега послушни орждия на централното правителство и плахо му изпълватъ даже и най-беззаконнитѣ разпоредби. Защо? Защото утвърдяването на избора имъ зависи отъ министъра, разтурването имъ пакъ отъ него. Промѣнитѣ системата, направѣте тѣхното съществуване независимо отъ централното правителство, като поставите утвърдяването или касирането на избора имъ въ рѣцѣтѣ на независимото правосѣдие — и ще видите тогава умѣятъ ли, или не, нашитѣ общински и окръжни съвѣти да бѣдатъ независими. Идѣте още по-нататъкъ и, както въ Белгия, дайте полицейската сила въ рѣцѣтѣ на общинскитѣ власти; — ний твърдимъ, че тогава, даже и при днешното политическо съзнание у насъ, никой властолюбецъ, въоръженъ съ всички амбиции на свѣта, нѣма да посмѣе да влѣзе въ борба съ 2-3000 общини въ България и че 90% отъ тѣзи общини ще умѣятъ да си запазятъ гарантираната отъ конституцията независимост, ако централното правителство се домогне до узурпирането ѝ. 3) Нашиятъ народъ е показалъ, че се интересува достатъчно отъ политическитѣ работи, че цѣни значението на изборитѣ, че умѣ да избира честни и способни хора за Събранието, които знаятъ да даватъ отпоръ на министерскитѣ домогвания. Ако работитѣ въ сѣщностъ вървятъ наопаки, то е защото не Събранието създава министритѣ, а министритѣ създаватъ Събранието, защото беззаконията на изборитѣ се прѣвърщатъ въ законност отъ незаконното болшинство и защото нищо не гарантира и тука народа противъ полицейскитѣ произволи. Гарантирайте на избирателитѣ, че всѣки полицейски ще бѣде наказанъ и за най-малкия произволъ, прѣдайте касирането или утвърждаването на изборитѣ въ рѣцѣтѣ на касационния сѣдъ, а не въ рѣцѣтѣ на самото заинтересувано болшинство въ камарата, усигорѣте на законно избраното и констатирано Народно Събрание фактическа сила, — и ще видите тогава умѣ ли нашиятъ народъ да проявява волята си и да се управлява или не. Нѣщо повече: въ много въпроси той би далъ по-зрѣли мнѣния чрѣзъ референдумъ, отколкото чрѣзъ прѣдставители. Ако бѣхме турнали на референдумъ гибелнитѣ договори, десѣтъкътъ, пенсийтѣ на военитѣ, 40-милионниятъ заемъ и толкова други скорошни закони, щѣхме сигурно да получимъ много по-зрѣли резултати, отколкото даже мнѣнията дадени, отъ нѣкои опозиционери.

Ще слѣдва въ идущия брой.

Желѣзопътенъ клонъ до Сливенъ

(Продължение отъ бр. 49)

Линията Кулаклий-Сливенъ или Кашлакбой-Сливенъ е, до колкото знаемъ, гласувана отъ Народното Събрание прѣзъ Стоилово врѣме, така

щото за постройката ѝ надали ще има нужда отново да се внася прѣдложение въ Народното Събрание. Кметството може да изучи въпроса и ако не се изисква, освѣнъ само рѣшението на министерския съвѣтъ, то работата ще бѣде лесна. Не намираме никакви прѣчки, щото министерскиятъ съвѣтъ да не допусне постройката на една линия, гласувана отъ Народното Събрание вече и допустима отъ послѣднитѣ договори съ Източнитѣ желѣзници, въ които се прѣдвижда свързването на Сливенъ било съ бургашката линия, било съ Нова-Загора.

Щомъ тоя клонъ рано или късно ще трѣбва да се прави отъ държавата, то Министерскиятъ съвѣтъ нѣма никакви основания да не допусне постройката ѝ сега. Една крачка на прѣдъ е по добрѣ. Условиата, които общината ще прѣдложи на държавата, трѣбва да бѣдатъ приемливи за тая послѣдната и износи за самата община. Ето какви трѣбва да бѣдатъ тия условия, споредъ насъ:

Ний казахме, че държавата е длѣжна да построи тоя клонъ, понеже е гласуванъ отъ Народното Събрание. Но понеже държавата за сега се намира въ трудно финансово положение, общината се явява като кредиторка на държавата и се нагърбя съ задачата да достави нужнитѣ за постройката пари.

Тѣй поставенъ въпроса, държавата не може да се откаже отъ изпълнението на своитѣ задължения. Държавата трѣбва да вземе отгорѣ си да изплаща погашенията на заема направенъ отъ общината, както и частъ отъ лихвитѣ, на примѣръ 6 или 7%, защото такива лихви държавата и тѣй би плащала, ако направѣше съ свой пари линията. А отъ друга страна, ако общината е направила заемъ съ 8, 9 или 10%, не ще съмнѣние, не може да кара държавата да плаща цѣлата тая лихва, трѣбва общината да се нагърби съ излишека.

Ний прѣдположиме въ миналия си брой, че общината ще може да направи заемъ съ 8% лихви. Като вземемъ прѣдъ видъ, че по постройката на Свищовската линия правителството се е съгласило да изплаща 7% лихви за употребения капитал и че това не е много въ сегашното безпаричие, върваме и по постройката на тоя клонъ да се съгласи, щото държавата да плаща 7%. Значи, за общината ще остане 1% да доплаща, или 4000 лева годишно. Но да прѣдположимъ, че общината трѣбва да плати и 2% лихви, било че не намѣри заемъ съ по-долу отъ 9%, било че правителството се не съгласява да плаща повече отъ 6% лихви, то 8000 лева годишно не сѣ много товаръ за общинския бюджетъ срѣщу благата, които градътъ ще има отъ желѣзницата.

Въ замѣна на туй, експлоатацията и приходитѣ на желѣзницата ще бѣдатъ отстѣпени на държавата, която, както видѣхме, и по-износно ще експлоатира и достатъчно приходи за покриване на разходите ѝ ще има.

По тия условия, постройката на желѣзницата ще стане също като да е била изпълнена отъ държавата, кредитирана врѣменно отъ общината.

Но отъ дѣ ще направи заема си общината? Нашата община нѣма много дългъ, а има имоти и приходи за още 500,000 л. заемъ. При подобри обстоятелства тя би могла да направи заема си отъ Българ. Нар. Банка, но тая година и Банката не е твърдѣ улеснена. За туй най-доброто срѣдство е издаването на 10,000 облигации по 40 лева едната (за да може и скромната късия да си купи), съ лихвенитѣ си годишни или полугодисни купони и съ погашение чрѣзъ годишенъ итражъ въ продължение не по-малко отъ 40 години. Като се усигори една лихва отъ 8%, или въ нужда и 9%, ний върваме, че тия облигации ще могатъ да се продадатъ и само въ града ни, 8% или 9% лихва не е малко, пъкъ отъ друга страна, редовното изплащане на лихвитѣ и погашенията отъ държавата и кметството е (и не може по-голъма) гаранция и за най-подозрителния пестеливецъ. При такива износни условия облигациитѣ биха се купували и отъ разни банки и кредитни дружества. При такива условия общината би могла да направи и по-голъмъ заемъ, ако 400,000 лева сѣ недостатъчни за постройката на клона.

Ний показваме какво може и трѣбва да се направи, остава сега на Сливенското общество да подеме и разчепка въпроса, а на г. Кмета и кметството да се заематъ мжжки и да осъществятъ това прѣдприятие отъ такава голѣма важностъ за града ни. Събрание ли ще се свиква, комисии ли ще се назначаватъ — каквото е нужно нека се прѣдприеме, но да не стоимъ съ сгърнати рѣцѣ, защото ще си блѣскаме единъ

день главата съ камънитѣ на прѣпълнения Коручъ. Градътъ ни пропада, поминкъкъ не остава, животътъ е скѣпъ, сливенци се изселватъ, индустрия не вирѣе, — никой нѣма да ни помогне, ако сами си не помогнемъ. На кметството лежи голѣма обязаностъ, бѣдѣщото на града зависи отъ неговата прѣдприемчивостъ. Всички сливенци ще го подкрепятъ, ако се подпрѣтне на работа и докара до желанъ край това въжделение на гражданитѣ.

Споредъ насъ, първото нѣщо, което трѣбва да се направи, е г. кметътъ да натовари единъ инженеръ да изучи и смѣтне колко ще коштува тая линия най-малко. Слѣдъ туй, той самъ може да събере свѣдѣния и смѣтне, каква частъ отъ сумата за постройката може да се покрие съ пѣтната повинностъ на града и околията, може ли или не може войската да вземе участие въ постройката, каква частъ отъ траверситѣ могатъ да се взематъ отъ общинскитѣ гори и каква отъ държавнитѣ и пр. Относително възможния трафикъ на желѣзницата, пакъ той най-лесно може да събере нужнитѣ свѣдѣния, или да натовари една комисия да ги събере. Върваме и той да срѣщне голѣми спѣнки, като насъ, въ събирането на тия свѣдѣния, но за всѣки случай по-малко отъ насъ. Веднѣжъ това направено, трѣбва да се сондира мнѣнието на правителството и да се види, дали нѣма нѣкои прѣчки отъ тамъ. Щомъ уърѣе така въпроса, едно събрание на гражданитѣ ще стане необходимо, както за да имъ се вземе мнѣнието, тѣй и за да се пропагандира идеята за заема. Слѣдъ туй вече може да се пристѣпи къмъ окончателното оформяне на работата.

Но всичко туй би било желателно да стане колкото се може по-скоро. Всѣко бавене е губене на врѣме. Нека не забравяме, че проектираниятъ клонъ ще има голѣма тежестъ при прокарването на трансебалканската линия.

Ако милейме за поминкъка на населението и бѣдѣщото на града си, не трѣбва да губимъ врѣме, а въ единъ-два мѣсеца вжтрѣ да направимъ прѣдварителнитѣ изучвания и да влѣземъ въ прѣговори съ държавата.

г. Кмета и общинскитѣ съвѣтници иматъ думата! ***

Вжтрѣшенъ прѣгледъ

Гладъ въ България. Както ще видятъ читателитѣ отъ подписката, която откриваме въ настоящия брой, въ Харманлийската и частъ отъ Хасковската околия има гладъ. Населението се хранило до сега само съ желѣдъ, но ето че и желѣдътъ се привѣршвалъ. Споредъ смѣтката на в. „Народни Права“, около 35948 души за сега сѣ подхвърлени на гладъ, или поне твърдѣ малка частъ отъ тѣхъ сѣ запазени. По причина на голѣмата суша въ тия плодородни мѣста селенитѣ не можали да прибератъ и половината отъ сѣмената си. Ний приканяме най-горещо нашитѣ съграждани да се притечатъ на помощъ на това нещастно население, кой съ колкото може. Степенъта на културата въ една страна се познава най-много отъ готовностѣта, съ която гражданитѣ се притичатъ да помагатъ на своитѣ страждущи ближни и отъ степенъта на съзнанието за солидарностѣта на всички хора по между имъ. Храни за гладующитѣ ще се прѣнасятъ по желѣзницата даромъ.

Закрити сѣ окръжитѣ: Свищовски, Трънски, Т. Пазарджикски и Ломски, като сѣ разхвърлени околиятѣ имъ къмъ съседнитѣ окръжи. Това добро, но защо не сѣ закрити още и Ловченски, Севлиеви и Разградски окръжи, които сѣ също малки? Нали защото Радославовъ, Пешевъ и Даскаловъ не позволяватъ това? Ето пакъ едно похвално дѣло осакатено отъ партизанството.

Пѣтната повинностъ е увеличена отъ 4 на 8 лева или 4 деня работа. Още единъ данкъкъ увеличенъ. Поне да отидатъ наритѣ по прѣд-назначението си, но и то не е: ще се събератъ 2¹/₂ милиона отъ пѣтна повинностъ, а за шосета и пѣтища има прѣдвидено само единъ милионъ лева. Около 1¹/₂ милиона ще се употребятъ за други бюджетни попълвания. Ето какво ще каже либералски облегчения и на прѣдкътъ.

Шосето Сливенъ-Стара-Рѣка-Търново става държавно. Тѣй като това шосе е отъ голѣма важностъ за града ни, то за да може да се довърши скоро, ето какво съвѣтваме гражданитѣ: щомъ бие барабанътъ, че, който желае да си отбие пѣтната повинностъ въ натура, трѣбва да заяви въ кметството, нека всички идатъ да заявятъ, че желаятъ да си я отбиятъ въ натура. При сегашната гладна година за всѣки е по-

износно въ натура да си отбие пълната повинност, а също и ще се даде по тоя начинъ работа на много хорица, които сега стоятъ безъ работа. Освѣнъ това, щомъ е въ натура, правителството ще бжде заставено ще-не-ще да работи шосето и ще го довърши скоро. Умоляваме гражданитѣ да пропагандиратъ между населението въ тая смисълъ. Нека никои не забравя да заяви въ кметството, защото, който пропустне, ще му събератъ пълната повинностъ въ пари.

Едно грозно убийство. Прѣзъ миналата седмица въ с. Михайлово се е извършило едно убийство. Арестуванъ е билъ единъ отъ многото крадци въ селото — Миланъ Георгиевъ, който е посочилъ на много крадци—негови другари, замѣсени въ разни крадби, пожари и др. Арестуванъ е билъ прѣзъ нощта, като го оставило кметството да го изслѣдва за утрѣшния денъ, но другаритѣ му възползувани отъ немарливостта на пощната стража, за да не ги изкаже, го измъкнали отъ затвора, одушили го и го хвърлили въ рѣката. — Обръщаме вниманието на полицията, съдебнитѣ власти, да направятъ най-щателни изслѣдания, та до като другаритѣ на убития сж въ ржцѣтѣ имъ, да се издирятъ злодѣйтѣ. Нека еднажъ за винаги се развали това хайдушко гнѣздо въ селото, което за три мѣсеца е извършило двѣ убийства, безбройно крадби и пожари.

Дружеството „Лѣсъ“ се е подпрѣтнало дѣятелно на работа. Записването на почетни и дѣйствителни членове, както и събирането на вноскитѣ върви успѣшно. Гражданитѣ еднодушно съзнаватъ и оцѣняватъ ползата отъ залѣсяването и доброволно се притичатъ съ помощта си. Научаваме се, че прѣзъ Февруари дружеството ще засади около 30,000 дрѣвчета по баиря „Бармукъ“. Въ десетъ години вжтрѣ по тоя начинъ голия днесъ „Бармукъ“ ще плувне въ зеленяна.

Общинскиятъ ни съвѣтъ е съставилъ комитетъ отъ нѣколко граждани за да пристали къмъ въздигането проектирания още отъ 1892 год. паметникъ въ града ни на героя Хаджи Димитръ. Отъ свѣдѣнията, които можаме да добийме, работата стои така: Отъ поканенитѣ окръжни съвѣти да гласуватъ по нѣкоя сума, отзовали се съ помощта си слѣднитѣ: Софийския съ 1,500 лева, Ломския съ 5,000 л., Севлиевския съ 500, Плѣвненския съ 500, Шуменския съ 1,000, Варненския съ 1,000, Кюстендилския съ 1,000, Хасковския съ 500 и Ст. Загорския съ 1,000. Всички си внесли паритѣ, освѣнъ Т. Пазарджикския, който прѣдвидѣлъ 1,000 лева, но щѣлъ да ги внесе, когато се започне паметника. Освѣнъ горнитѣ 12,000 лева, получени сж и отъ покойния Панайотъ Мухтаровъ 165 лева събрани отъ студентитѣ въ Монпелие. Цѣлата тая сума, дадена съ лихва въ земледѣлческата каса, е достигнала до днесъ на около 16,000 лева. Освѣнъ тия Сливенската община е общала 10,000 л., и Сливенскиятъ Окръж. Съвѣтъ е общалъ 15,000 лева. Отъ гражданитѣ още не е събрано нищо. Комитетътъ сега ще се подпрѣтне, както да събира пари, тѣй и да даде на конкурсъ изработването на проектъ за паметника, та още тая година да може да се тури основата му.

Желателно е гражданитѣ да се изкажатъ по вида на паметника: бронзъ или камѣкъ, бюстъ или цѣло тѣло, каква поза да заема, какви украшения да има и пр. Колонитѣ на вѣстника ни сж отворени за разнитѣ мнѣния. Нека се изработи нѣщо вкусно и хубаво, че да не се каемъ сетнѣ.

Вай Ганьо телеграфистъ. Отъ Бургазъ ни пратиха армаганъ единъ началникъ станция, който, види се, смѣла града ни за дълбока невежествена провинция, та седналъ да продава чалъмъ на гражданитѣ. Нѣколко граждани ни се оплакватъ, че се отнасялъ твърдѣ грубо и високомерно. За сега не влизаме въ подробности и се надѣваме, че нѣма да бждемъ заставени да се повръщаме отново.

У **На 30-и т. м. недѣля** слѣдъ пладнѣ въ 2 часа читалищното настоятелство кани членоветѣ на Българското Народно Читалище на главно годишно събрание, както се прѣдвижда отъ устава, за избиране на ново настоятелство. Отчетътъ на читалището щѣлъ да бжде четенъ друга недѣля прѣдъ членове и нечленове. Желателно е членоветѣ да дойдатъ въ недѣля та да се не отлага събраниято.

Семейната вечеринка, която „Пѣвческата Дружба“ даде на 22 т. м. вечерта, излѣзе тая година много по-сполучлива отъ миналата. Особено публиката остана доволна отъ „Кара Колю Тумбата“. Само на край врѣме вечеринката я оплѣска и се оправда народната поговорка: даскалска работа — зелена работа. Какво пѣщо е

кадрилъ монстръ, знаехме, но не бѣхме виждали какво нѣщо е хоро монстръ. Захвана се едно нескончаемо хоро отъ 12½ часа, че чакъ до 2½, сѣ малки отдихи отъ врѣме на врѣме, прѣзъ които се позволяваше да се потанцуватъ и други танцове. Тая монотонна програма пропѣди доста фамилии. Види се, управителтъ на хора е ималъ нужда отъ това дълго хоро за да се разсъни отъ дългата си дрѣмка прѣзъ цѣла година. — На 23-и, недѣля, г. Дръ Михаловъ държи сказката си, съ която съ статистически данни показа до каква степенъ хигиената може да намали смъртността и заболѣванията. — На 29-и вечерта, сжбота, учителското дружество при Дѣвическото училище ще прѣдстави драмата *Хернани* отъ В. Хюго. — На 30-и, недѣля, сутринта ще се държи сказка за „*Червения Кръстъ*“. — На 1-и Февруари вечерта женското дружество „Майчина Длжностъ“ ще даде една *Вечеринка*. — На 2-и ученицитѣ отъ Бояджийско-Тѣкаческото училище ще прѣдставятъ драмата *Тѣкачитъ* отъ Гауптманъ. — На 2-и прѣзъ деня г. В. Граблешевъ ще държи сказка по *Можеството на Кооперациитѣ*.

Като има малко влага, улицитѣ плуватъ въ калъ и нечистотии. За да се избѣгне това, трѣбва да се уреди една добра служба отъ метачи и чистачи, които редовно, всѣкдневно да чистятъ улицитѣ и да изравняватъ прохълмени-тѣ мѣста. Научаваме се, че кметството намислило да увеличи метачитѣ, но че постоянната комисиия искала да се намали прѣдвидената въ бюджета сума. Види се, драмата окръжни съвѣтници много криво разбиратъ економитѣ, та ги трѣсятъ тамъ, дѣто не трѣбва да се трѣсятъ. Гражданитѣ плащатъ данѣци за да иматъ прѣди всичко чистъ и хигиениченъ градъ, а не за да отпущатъ на котленци и на ямболци безплатно живѣние на лжджитѣ, както окръж. съвѣтници искали.

Като обръщаме вниманието на гражданитѣ върху статията *Жельнопжтенъ клонъ до Сливенъ* и като имъ напомняме, че отъ тѣхъ зависи да се усъществи това прѣдприятие, което не изисква освѣнъ малко инициатива и добра воля, съобщаваме имъ, че Габровци дали телеграма до Народното Събрание, съ която го молятъ да прѣкара желѣзница до Габрово, като продължение на проектираната до каменовжличнитѣ мни въ Трѣвненско и като частъ отъ бжджщата Трансбалканска линия. Тѣ искатъ даже да построятъ тоя клонъ на свои разноски въ случай на нужда. Ето какъ хората пипатъ бързо, а ний стоимъ още съ сърнати ржцѣ. За улеснение на работата, ний съвѣтваме образуването на една акционерна банка въ града ни, която ще улесни кметството както по тозѣ клонъ, тѣй и по други постройки, а също ще принесе и голѣма полза на еснафи и търговци, които въ това безпаричие си блѣскаатъ главата съ лихвари, които имъ взематъ не по-малко отъ 18%. Такава акционерна банка ще има голѣмъ успѣхъ.

Народното Събрание е било закрито на 23-и прѣзъ нощта не отъ княза, а отъ министръ прѣдсѣдателя. Това е лошъ знакъ за управляющитѣ. На край врѣме, освѣнъ другитѣ закони, Събраниято приело законъ да бждатъ затворени прѣзъ празниченъ денъ всички дюкени и завѣдения, освѣнъ аптекитѣ и пр., и законъ да се позволява женидбата за момчета на 19 год. и за момичета на 17 години.

Проектираниятъ балъ маскѣ и костюмиранъ се посрѣща съчувствено отъ всѣка страна. Множество лица желаятъ да се маскиратъ. Извѣстиваме любителитѣ, че до 3-4 деня на г. Марко Ивановъ ще пристигнатъ различни видове маски; да не си даватъ паритѣ другадѣ. Тѣй като на тоя оригиналенъ балъ се прѣдвижда да има много публика, мислимъ не е злѣ, ако настоятелството рѣши, щото приходътъ му да бжде за въ полза на фонда за безплатни трапезарии или за въ полза на страдащитѣ отъ гладъ въ Харманлийско и Хасковско.

Въ едно антрефиле въ миналия брой питахме г. Андонъ С. Бояджиевъ за остатъка отъ събранитѣ пари по търговския курсъ. Въ отговоръ на това той ни праца смѣтката, която обнародваме на четвърта страница, като ни явява, че забавянието не е станало по негова вина.

Отъ с. Керменлий, сливенско ни пишатъ, че при желѣзноп. имъ станция имало нѣкой си хлѣбаръ, по народностъ грѣкъ, който водѣлъ една възмутителна експлоатация съ своя хлѣбъ. Неотдавна общ. Кметъ опрѣдѣлилъ наркъ на хлѣба, но заповѣдта му не се изпълнява. Построги мѣрки, обаче, и до сега не сж взети. Ние напомняме на надлѣжнитѣ власти да уловятъ за ухото такъвъ пладнѣшки злодѣй, па билъ той

грѣкъ, българинъ, еврейнъ, какъвто и да е, и да му дадатъ да разбере, че прѣстѣжника всѣкждѣ и всѣкога се наказва. Недѣйте остава, г-да, разни безбожни (които се прѣпоржчатъ впрочемъ за крайно набожни) експлоататори да злоупотрѣбаватъ съ „залѣга наеденъ“ на работния народъ.

Ще ли се опомнимъ

Какъвъ демонъ се загнузди
Ненадѣино между насъ,
Безъ пощада да ни ѣзди
И ни души като бясъ?

Инстинкти лоши той възбуди,
Партиитѣ настрои;
Братъ противъ брата принуди
Съвраждѣ да се напои;

Много съвѣсти прикрито
Изкуси и разврати;
Кога хапи ядовито,
Скрива се задъ сто врати;

Много крака, уста, очи
Много ржцѣ има той;
Ходи, граби и кръвь лочи
И цѣлъ народъ счита свой...

А геройство тукъ не трѣба,
Ни смутове, нито бой —
Не давайте вече хлѣба
И самъ ще исчезне той...

»Ще ли се опомнимъ брата,
»Братски да се поздравимъ!
»Сърепубликата в'обята,
»Новъ животъ да оздравимъ?!

Сливенъ,
5 Дек. 1899

А. П...въ

Бждация поминѣкъ на Сливенци и залѣсяване околността на гр. Сливенъ.

Ако слѣдствията отъ финансовата криза, която напоследъкъ сполѣти страната ни, благодарение на неумѣлата и разсипническа политика на нашитѣ управници въ финансово и економическо отношение отъ освобождението ни насамъ, се чувствуватъ въ всичкитѣ слоеве на обществото и най-много между занаятчиитѣ и дребнитѣ земледѣлци; то несъмнено е, че сжщото ще бжде и за гр. Сливенъ, даже и нѣщо много повече, понеже Сливенъ е единъ отъ първитѣ индустриални градове, кждѣто старитѣ занаяти още отъ най-ранно врѣме сж почнали да се рутятъ и днесъ сливенския занаятчия се намира въ най-окаяно положение, което, вслѣдствие свѣтлината, която днешната криза хвърля върху му, се вижда въ всичката си голота.

Още отъ първия денъ слѣдъ отгълението на рускитѣ войски отъ новоосвободеното ни отечество се почнаха окаиванията за нашитѣ земания-давания и спомнувание за „зеленото парцалче“, но нашитѣ управници умишлено искаха да прикриятъ всичко туй, като непрѣстанно пѣяха все една и сжща пѣсенъ за печенитѣ кокошки и три годишното вино, които винаги нашия селянинъ и занаятчия имали на трапезата си. Тѣ аслж и нѣмаше друго що да правятъ, защото вслѣдствие конкуренцията на другитѣ държави за стокитѣ, на които нашитѣ граници неможахъ да бждатъ затворени, нашата молада държава, ще-неще трѣбваше да имъ подражава и, ако не може да ги достигне и се приравни съ тѣхъ, то поне да бжде въ състояние да имъ противодѣйствува и да запази вжтрѣшния пазаръ за себе си. Съ една рѣчь почна се у насъ зараждането на едрото производство, което, като безсилно още да си извоюва външни пазари, още повече, като изгуби и тѣзи които имаме, като Батумъ, Босна и Херцеговина, не бѣше даже въ състояние да си запази свободенъ вжтрѣшния свой пазаръ и неговото растение ставаше изключително за смѣтка на дребното производство. Значи появи се една, макаръ и глуха, борба между дребното и зараждащето се едро прозводство. До като на страната на второто сж всички технически приспособления, голѣмия капиталъ в'обще всичкитѣ които гарантиратъ неговото сжществу-

нататашното му развитие; то на страната на първото сж остарелитѣ и недостатъчни срѣдства за производство включително съ незначителния капиталъ, въобще всички условия, които сж въ състояние само да го закопаятъ.

Това положение на дребното производство обаче не можаше по-нататък да се укрива, още повече че съ течението на врѣмето то се влошаваше; натрапваше се все повече и повече въ очи та даже и слѣпитѣ да го видятъ; и друго, че зараждащето се едро производство, още като слабо, изискваше все повече и повече помощта на държавата. Тази послѣдната, въ ролята си на покровителъ на едрото производство, се явяваше, като майка мащиха за дребното и ето защо, за да избѣгне неловкото положение и да не влиза въ противорѣчие съ всичко туй, което правѣше за повдигане на едрото, тя се принуди да лицемѣри. И тѣй пропадането на нашия дребенъ занаятчия се призна отъ самото правителство. Ако на едритѣ производители се правѣха всевъзможни улѣснения и намаления съ по 35% за прѣвоза по държавнитѣ ни желѣзници, всичко това имъ осигоряваше извѣстни печалби; то за дребнитѣ производители се приготви единъ законъ за еснафитѣ, който имъ осигоряваше само, ако можемъ така да се изразимъ, тегиби, глоби, въобще загуби, които бѣха непосилни за оскъднитѣ срѣдства на нашия занаятчия. И занаятчийтѣ почувствуваха веднага това, а съ протеститѣ си показаха най-добрѣ несъстоятелността на този законъ. Този законъ бѣше несъстоятеленъ, защото искаше да възкреси мъртвото, негодното за новъ животъ и незадоволяващото новитѣ нужди занаятчийство. И наистина, възможно ли бѣше подобренеието на домашната вълнена индустрия, която се състоеше само въ изработванието на шаеци и аби, и старото кара-абаджийство, когато въ Сливенъ има вече около 20 фабрики за вълнени платове, които благодарение на техническиятѣ си приспособления печелятъ въ трудъ, врѣме и качество и слѣдователно произвѣждатъ много пжти по-евтено отъ това, което се произвѣжда въ кжщи или въ дюкяна.

Друга причина за пропадането на нашитѣ занаяти, поне на тѣзи, които още иматъ бждаще, е слѣпото придържане о старото и никакви възможни подобрения споредъ модернитѣ вкусове, изисквания и нужди. Единствено може би исклучение въ туй отношение е направило столарството, което се и признава отъ Пловдивската Търговско Индустриална камара*). Нѣма вече въ никой горѣ-доле уреденъ столарски дюкинъ да видите чакржци, станове и зелени сандъци, защото никой не ги купува, а вмѣсто тѣхъ се изработва кжщна мебелъ споредъ съврѣмения вкусъ и мода. Ето защо и столарския занаятъ поне за сега не е за оплакване. Но всичко това, разбира се, се дължи на нуждата, която съ течение на врѣмето ще застави нашитѣ занаятчии да се приспособятъ къмъ сегашнитѣ изисквания.

(Слѣдва)

*) Гледай Доклада на Пл. Т. Индустриална камара за 1895/6 год.

Какво става по чужбина.

Франция.

Драйфюзаритѣ намислили да поднесатъ на Емилъ Зола единъ почетенъ медалъ за смѣлата му инициатива при откриването на истината. Редакт. на в. Siècle открива подписка за тая цѣль и въ първитѣ дни се записали 1230 души, които внесли 10683 лева. На едната страна на тоя медалъ е изобразенъ Е. Зола, а на другата — прочутото му изречение: „истината иде и нищо не може да я спре“. Този е най-голямъ отъ тоя родъ медали, тежи 5 1/2 фунта 2.3 к. г. при бл. въ диам. 18.3 с. м. и дебелина 1/2 с. м. Редакторътъ на в. Siècle, Гюйо, произнесълъ рѣчь, въ която обрисувалъ дѣятелността на Зола при дѣлото на Драйфуса и прибавилъ, че драйфюзаритѣ не ще сложатъ оржжието си, догдѣто ген. Мерсие и подобнитѣ му прѣстѣпници, на които Зола сне маската, не се накажатъ прилично.

Парижъ. — Работничитѣ отъ една фабрика за платове се намиратъ въ стачка, понеже директорътъ почналъ да прибира работници изъ селата, които му работили по евтино и това го накарало да иска да намали работническата имъ заплата. Работничитѣ въ стачка канятъ своитѣ другари работници, да отказватъ да работятъ въ тази фабрика, за да може стачката да се свърши въ тѣхна полза.

Австрия

Промислеността изобщо напоследъкъ е страшно пострадала. Голѣмата стачка на въглекопачитѣ грози да обхване цѣла Австрия. До сега има около 120,000 души стачници въ Бохемия, Силезия и Моравия.

Нуждата отъ кам. въглища особено се чувствува въ Бохемия. Работничитѣ искатъ увеличение на заплатитѣ си и 8 часовъ раб. день. Понеже нуждата страшно расте, работничитѣ иматъ голѣмъ шансъ да спечелятъ. Много арсенали сж затворели и разпуснали работничитѣ си. Въ Прага газопроизводителитѣ обявили, че за напредъ ще палятъ само 1/10 отъ уличнитѣ фенери. И държ. желѣзници сж принудени да съкратятъ движението си до крайна възможность. Макаръ още да нѣма масови безпорядъци, но имало е вече сериозни инциденти съ нежелателни послѣдствия.

Япония.

Въ законодателното събрание е приетъ единъ твърдъ строгъ законъ за лихваритѣ. Лица, които специално се занимаватъ съ лихварство съ високи проценти, ще се глобяватъ съ голѣма сума и три години строгъ тъмниченъ затворъ. А слѣдъ туй и на 3 годишенъ полицейски надзоръ. Наказватъ се сжщо и тия кредитори, които искатъ паритѣ си въ публично мѣсто, или съ отворено писмо.

Като е думата за лихварството, бихме желали за напредъ да сме въ Япония, а не въ България.

Испания.

Въ Valladolid се е събралъ управителния съвѣтъ на търговскитѣ камари, който е издалъ

резолюция, въ която се канятъ гражданитѣ да отказватъ плащанието на извънредно-тежкитѣ данъци. Правителството пъкъ е рѣшило да се дава подъ сждъ всѣки гражданинъ, или дружество, което подбужда гражданетѣ да не плащатъ данъкъ.

В. „Вѣсти“ пише: „Фолкстемъ“, най-първий трансваалски вѣстникъ, сега се списвалъ и печаталъ въ боерския походенъ лагеръ. Главний редакторъ, сътрудничитѣ му и печатаритѣ, всички били повикани подъ знамената, една печатница била устроена върху една кола и вѣстника излизалъ така редовно, както и по-прѣд.

Ученикъ свършилъ IV кл. търси мѣсто при нѣкоя аптека, търговецъ, или адвокатъ.

За споразумение въ редакцията ни.

ПРОДЪЛЖАВА СЕ ПОДПИСКАТА

„УЧИЛИЩЕНЪ АЛМАНАХЪ“ година първа

нарежда и издава
Хр. Д. Максимовъ

Обемътъ на „Училищенъ алманахъ“ е опрѣдѣленъ около 30 печатни коли (малка осмина, дребенъ шрифтъ). Цѣната на подвързанитѣ въ здрава и красива подвързия екземпляри е **четири** лева, а на неподвързанитѣ—3.50 л.

Всѣки, който предплати за Алманаха най-малко единъ левъ до 15 февруарий т. г., ще го получи за 3.50 л. подвързанъ.

Настоятелитѣ се ползватъ съ прилична отстъпка.

Приематъ се обявления отъ книжари, книгоиздатели, фабрики и складове за учебни и канцеларски потрѣби, печатници и др. Цѣната на обявленията е: за цѣла страница 12 л., за 1/2 стр. 8 л., за 1/4 стр. 5 л.

„Училищенъ алманахъ“ ще излѣзе къмъ края на м. Февруарий т. г. Поржчки се изпращатъ до редакцията на сп. „Учитель“ въ г. **София.**

БЪЛГАРКА Мѣсячно Домашно Илюстрирано Списание. Година IV. Излиза въ гр. Ловечъ подъ редакцията на А. П. Кжршовски и П. С. Кжршовски. Годишенъ абонаментъ 2 лева и 50 ст. за България, а 3 лева за Странство. Абониранieto става само въ предплатата и направо въ Редакцията на списанието въ г. Ловечъ.

Обща равномѣтка на три мѣсечния търговски практически курсъ.

Да дава

Да зема

		лева	ст.			лева	ст.	
18	Декемврий 1898 г.	Чрѣзъ г-нъ Киру Д. Чаушовъ за прислуга, газъ и други	31	50	24	Ноември 1898 г.	Слѣдвалитѣ 42 ученика въ търгов. практич. курсъ за държение търговски книги, по лева 20 такса получени съ разписка отъ Сливенското градеко кметство лева сребърни осемъ стотинъ и четиридесетъ.	840
31	Декемврий 1898 г.	Г-нъ Тодоръ Р. Мирковичъ прѣподав.	130					
"	"	" " Клинчевъ "	140					
"	"	" Ст. Т. Кювлиевъ "	150					
27	Мартъ 1899 год.	" Пан. Д. Миновъ "	150					
12	Юлий 1899 год.	Чрѣзъ прѣподавателя Ст. Т. Кювлиевъ на Марко Ивановъ за напечатване 100 екземпляра ръководство за държане търговски книги . . .	150					
25	Януарий 1899 г.	За публикуване настоящето равномѣтка въ в. Република	10					
"	"	Днесъ комисията рѣши да внесе волна помощъ на българското народно читалище	78	50				
			840				840	